

GMINA KLIN

Jelesnia i Klin na pograniczu dwóch gmin

Na pohraničí obcí Jelesnia a Klin

Interreg
Polska-Słowacja

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Egzemplarz bezpłatny / Výtlačok zdarma

*Jelesnia i Klin na pograniczu dwóch gmin
Na pohraničí obcí Jelesnia a Klin*

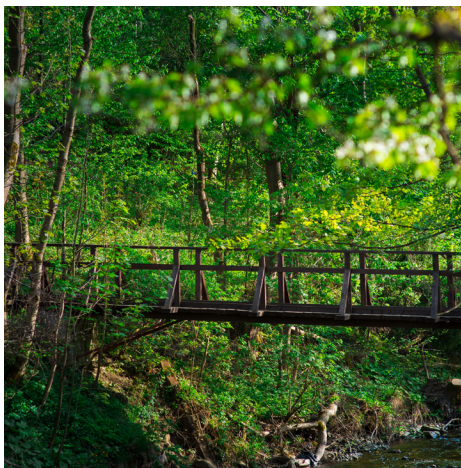

GMINA KLIN

WIOSNA
PRUŽINA

ZIMA
ZIMNÉ

LATO
LETNÉ

JESIENIA
JESEŇ

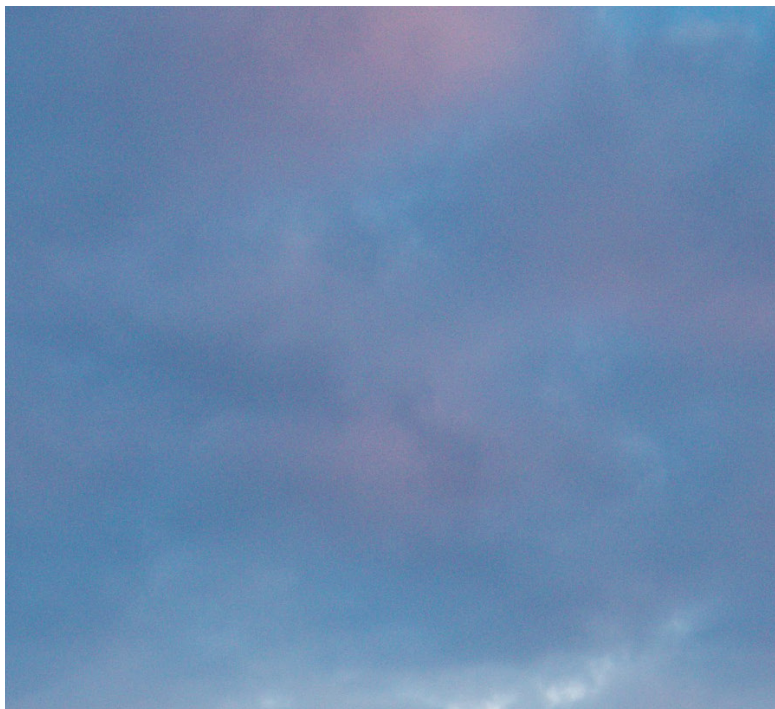
CIEKAWOSTKI
ZAUJÍMAVOSTI

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska – Słowacja 2014–2020 oraz budżetu państwa. WSPÓLNE DZIEDZICTWO – POLSKO-SŁOWACKA AKCJA PROMUJĄCA DOROBEK KULTURALNY I TRADYCJE POGRANICZA. Projekt realizowany przez Gminę Jeleśnia. Partner projektu: Gmina Klin.

Projekt financovaný Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Poľsko – Slovensko 2014–2020 a zo štátneho rozpočtu prostredníctvom Euroregiónu Beskydy. SPOLOČNÉ DEDIČTVO – POLSKO-SLOVENSKÁ AKCIA PROPAGUJÚCA KULTÚRU A TRADÍCIE POHRANIČIA. Projekt realizovaný Gminou Jeleśnia. Partner projektu: Obec Klin.

GMINA JELEŚNIA

Gmina Jeleśnia je na mapie Polska mimoriadnym miestom. Na jej území sa nachádzajú štyri horské pásma. Okrem centrálnej kulminácie Pilska, Lipowskej a Rysianky je obklopená pásmom Babej hory, Jałowieckym pásmom a zo severovýchodu malým Pewelským pásmom.

Gminu tvoria nasledujúce dediny: Jeleśnia, Korbielów, Krzyżowa, Krzyżówki, Mutne, Pewel Wielka, Przyborów, Sopotnia Wielka, Sopotnia Mała. Celková rozloha gminy predstavuje 17 051 hektárov a žije v nej približne 14 000 obyvateľov.

Boli tu zriadené štyri prírodné rezervácie a funguje aj chránené krajinné územie so statusom Žywieckeho krajinného parku, ktorý zahŕňa jedinečný svet flóry a fauny.

Milovníkov aktívneho oddychu lákajú malebné lesy, lúky a polia, a milovníkov športu cyklistické trasy, lezecká stena v Janikowej Grape, lyžiarske trasy na Pilsku a jazdecké trasy. Gmina Jeleśnia je z pohľadu cestovného ruchu najlepšie obhospodárená časť Beskyd. Nachádzajú sa tu tri vysokohorské turistické chaty PTTK (Poľského zväzu turistov), desiatky kilometrov turistických chodníkov a náučných chodníkov, vrátane prírodovedných, ako aj trasy pre horských cyklistov.

Dediny, ktoré tvoria gminu, ponúkajú stovky ubytovacích miest v rekreačných zariadeniach, hoteloch, v súkromí a v agroturistických statkoch.

Gmina Jeleśnia je mimoriadna aj vzhľadom na rozmanitosť usporadúvaných športových a kultúrnych podujatí. V každom ročnom období môžu obyvatelia a turisti, ktorí vo veľkom počte navštevujú gminu, využiť mnohé atrakcie. Gmina je živou pokladnicou dávnych tradícií. Ľudová kultúra zakliata v miestach, ľudoch a starých zvykoch je neustále živá vďaka miestnym kapelám, regionálnym súborom, hudobníkom, rozprávačom, speváčkam, rezbárom, maliarom, výrobcam drevených hračiek a kvetov z krepového papiera, ktorí tvoria neopakovateľné kompozície. Tradície ručnej umeleckej výroby sa odovzdávajú z generácie na generáciu.

Gmina Jeleśnia jest wyjątkowym miejscem na mapie Polski. Na jej obszarze znajdują się cztery pasma górskie. Obok centralnej kulminacji Pilska, Lipowskiej i Rysianki, gminę otacza pasmo Babej Góry, Pasma Jałowieckie i zlokalizowane na jej granicy północno-wschodniej niewielkie Pasma Pewelskie.

W skład gminy wchodzi miejscowości: Jeleśnia, Korbielów, Krzyżowa, Krzyżówki, Mutne, Pewel Wielka, Przyborów, Sopotnia Wielka, Sopotnia Mała. Gmina zajmuje powierzchnię 17051 hektarów i zamieszkuje w niej około 14 tysięcy mieszkańców.

Utworzono tu cztery rezerваты przyrody, funkcjonuje obszar chronionego krajobrazu o statusie Żywieckiego Parku Krajobrazowego, obejmujący unikatowy świat flory i fauny.

Miłośników czynnego wypoczynku zapraszają urokliwe lasy, łąki i pola, a miłośników sportu trasy rowerowe, ściana wspinaczkowa na Janikowej Grapie, trasy narciarskie na Pilsku czy ścieżki konne.

Gmina Jeleśnia to najbardziej zagospodarowany pod względem turystycznym fragment Beskidów. Znajdują się tu trzy wysokogórskie schroniska turystyczne PTTK, dziesiątki kilometrów szlaków turystycznych, przyrodniczych, ścieżek dydaktycznych, tras rowerów górskich.

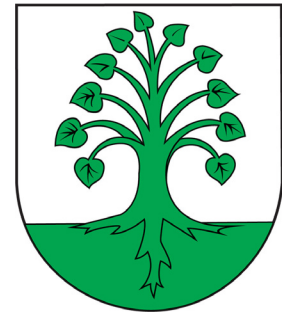
Miejscowości tworzące gminę dysponują setkami miejsc noclegowych w domach wczasowych, hotelach, kwaterach prywatnych oraz gospodarstwach agroturystycznych.

Gmina Jeleśnia jest również wyjątkowa ze względu na swoją różnorodność związaną z organizowanymi imprezami sportowymi oraz kulturalnymi. O każdej porze roku, mieszkańcy oraz licznie przybywający do gminy turyści, mogą korzystać z mnóstwa atrakcji.

Gmina jest żywą skarbnicą dawnych tradycji. Kultura ludowa zaklęta w miejscach, ludziach i starych obyczajach jest ciągle żywa dzięki miejscowym kapelom, zespołom regionalnym, instrumentalistom, gawędziarkom, śpiewaczkom, rzeźbiarzom, malarzom, twórcom zabawek drewnianych oraz kwaciarkom, tworzącym oryginalne kompozycje z bibuły. Tradycje rękodzielnicze przekazywane są z pokolenia na pokolenie.

OBEC KLIN

Obec Klin sa nachádza v okrese Námestovo v Žilinskom samosprávnom kraji. Má 2 407 obyvateľov a rozlohu 1278 ha. Na jej malebnom území sa nachádzajú vzácne prírodné atrakcie a kultúrne pamiatky ako napr.: plátennícke kúrie, Kostol sv. Antona Paduánskeho, socha Krista na vrchu Grapa. Jedným z najzaujímavejších miest je Národná prírodná rezervácia Klinské rašelinisko. Rašelinisko bolo vyhlásené za chránené územie 25. 04. 1967 ako Štátna prírodná rezervácia Klinské rašelinisko a dôvodom bola ochrana hodnotných spoločenstiev rastlín a živočíchov rašelinísk vrchoviskového typu.

Obec Klin je skvelým miestom pre osoby hľadajúce možnosti aktívneho oddychu. Nachádzajú sa tu bežkárске trasy, cyklotrasy a horské turistické chodníky. Neopakovateľný folklór, zvyky a tradície sú medzi miestnym obyvateľstvom stále živé. Turisti tu nájdu veľmi veľa atrakcií v každom ročnom období.

Gmina Klin leży na Słowacji, w powiecie Námestovo, na terenie Żilinskiego Województwa Samorządowego. Gmina liczy 2 407 mieszkańców i zajmuje powierzchnię 1 278 ha. Na malowniczych terenach znaleźć można wiele wspaniałych atrakcji przyrodniczych oraz zabytków takich jak: dwory płócienników, Kościół św. Antoniego Padewskiego, Pomnik Chrystusa na górze Grapa. Jednym z najbardziej wyjątkowych miejsc jest rezerwat przyrody Klinské rašelinisko (torfowisko w Klinie). Torfowisko zostało uznane za obszar chroniony ze względu na występowanie cennych formacji roślin i gatunków zwierząt, żyjących na torfowiskach wysokich. Gmina Klin jest wspaniałym miejscem dla osób szukających aktywnego wypoczynku. Znaleźć tutaj można trasy do narciarstwa biegowego, trasy rowerowe czy szlaki górskie. Niezwykły folklor, obyczaje oraz tradycja są wciąż żywe wśród okolicznych mieszkańców. Turycy mogą liczyć na mnóstwo atrakcji przez cały rok.

• Mutne

• Pewel
Wielka

Jeleśnia

• Sopotnia
Mała

• Przyborów

• Krzyżowa

• Sopotnia
Wielka

• Krzyżówki

• Korbielów

Interreg

UNIA EUROPEJSKA

Polska-Słowacja

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

● Klin

REDIK (jarn v hon oviec)

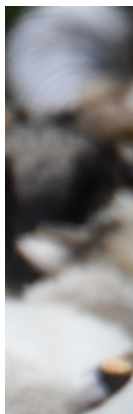
Viac ako dvadsať rokov sa v Kobielove, pri hraničnom priechole, uskutočňuje redik, čiže jarný výhon oviec na beskydské hole. Cieľom tohto folklórneho podujatia je propagovať ovčiarstvo v Žywieckom regióne a ukázať výnimočné tradície pohraničia. Podujatie je organizované vždy v májovú sobotu. Zúčastňuje sa ho niekoľko stoviek ľudí, obyvateľov našej gminy, okolitých slovenských obcí a veľmi veľa turistov. V rámci podujatia sa konajú ukážky spojené s miešaním oviec, ich dojením a spracovaním ovčieho mlieka, ako aj vystúpenia regionálnych súborov a goralských kapiel z gminy Jelesnia a zo Slovenska.

Začiatok jarného pasenia oviec má charakter slávnostného obradu, ceremónie plnej mágie, vyplňania svätých zvykov, čo má garantovať všetky úspechy v bačovaní na holi. Hlavným bodom rediku je obrad miešania oviec, čiže vytvorenie jedného stáda z oviec, ktorých majiteľmi sú rôzni gazdovia, aby sa stádo dalo ľahšie ovládať.

Redik v Korbiewe začína slávnostnou poňou svätou omšou celebrouvanou miestnym farárom. Ovce na hoľu vedie bača, ktorého sprevádza ľudová kapela a spev žien z Krúžkov dedinských gazdiniek z gminy Jelesnia.

Ľudoví tvorcovia z celej gminy prezentujú a predávajú výrobky umeleckej ručnej výroby – kytice z krepového papiera, ľudové hračky, výšivky, svetre a kopytká – ponožky z ovčej vlny. Ženy z Krúžkov dedinských gazdiniek prezentujú svoj kulinársky kumšt. Možno ochutnať tradičné regionálne jedlá ako napr.: goralskú polievku z kyslej kapusty, chlieb s masťou, výrobky z ovčieho mlieka (oštiepky, syr nazývaný bundz, bryndzu).

REDYK

Od ponad dwudziestu lat w Korbielowie, obok przejścia granicznego, odbywa się Redyk czyli wiosenne wypędzenie owiec na hale beskidzkie. Ta folklorystyczna impreza ma na celu promocję owczarstwa na Żywiecczyźnie oraz ukazanie niezwykłych tradycji pogranicza. Impreza organizowana jest zawsze w majową sobotę. Bierze w niej udział kilkaset osób, zarówno mieszkańców naszej gminy, okolicznych przygranicznych słowackich miejscowości oraz bardzo wielu turystów. Na imprezę składają się pokazy związane z mieszaniem owiec, ich dojem i przetwórstwem mleka owczego oraz występy zespołów regionalnych i kapel góralskich z Gminy Jelesnia oraz ze Słowacji.

Rozpoczęcie wiosennego wypasu owiec ma charakter uroczystego obrzędu, ceremoniału pełnego magii, wypełnienia świętych zwyczajów, których spełnienie gwarantowało wszelką pomyślność w gazdowaniu na hali. Głównym punktem redyku jest obrzęd mieszania owiec, czyli ze zwierząt będących własnością szeregu właścicieli uformowanie jednego stada, którym będzie można łatwo sterować.

Redyk w Korbielowie rozpoczyna się uroczystą, połową Mszą Świętą sprawowaną przez miejscowego księdza proboszcza. Owce na hale prowadzone są na halę przez bacę. Towarzyszy im kapela ludowa i śpiew kobiet z Kół Gospodyń Wiejskich Gminy Jelesnia.

Twórcy ludowi z całej gminy prezentują i sprzedają wyroby rękodzieła ludowe - bukiety z bibuły krepiny, zabawki ludowe, hafty, swetry i kopytka z owczej wełny. Panie z Kół Gospodyń Wiejskich prezentują swoje umiejętności kulinarne. Można degustować tradycyjne potrawy regionalne takie jak: kwaśnicę góralską, chleb ze smalcem, wyroby z mleka owczego: oscypki, bundz, bryndzę.

Co roku pónn wosn w Jelesni organizowana jest impreza plenerowa Piknik Łowiecko-Leśny. Gromadzi fanów łowiectwa z całego kraju i zagranicy. Główną atrakcją imprezy jest Międzynarodowy Konkurs Pracy Posokowców i Tropowców, Krajowa Wystawa Psów Ras Myśliwskich oraz Klubowa Wystawa Posokowców.

Piknik posiada bardzo bogaty program związany z łowiectwem. Atrakcją dla odwiedzających są pokazy oraz konkursy związane z rasami psów myśliwskich. Uczestnicy imprezy mogą podziwiać pokazy dogoterapii dla dzieci, sokolnicze, naśladowanie odgłosów zwierząt, szkolenia owczarków australijskich, psów obronnych. Dla najmłodszych przygotowwane są różne atrakcje i liczne konkursy dydaktyczne związane z ochroną lasów. Wydarzenie przybliża piękno naszej okolicy.

Podczas imprezy można degustować potrawy z dziczyzny - gulasz z dzika, bigos myśliwski oraz pieczony dzik z kaszą. Koła Gospodyń Wiejskich Gminy Jelesnia przygotowują również potrawy regionalne, tj. chleb ze smalcem oraz domowe ciasta.

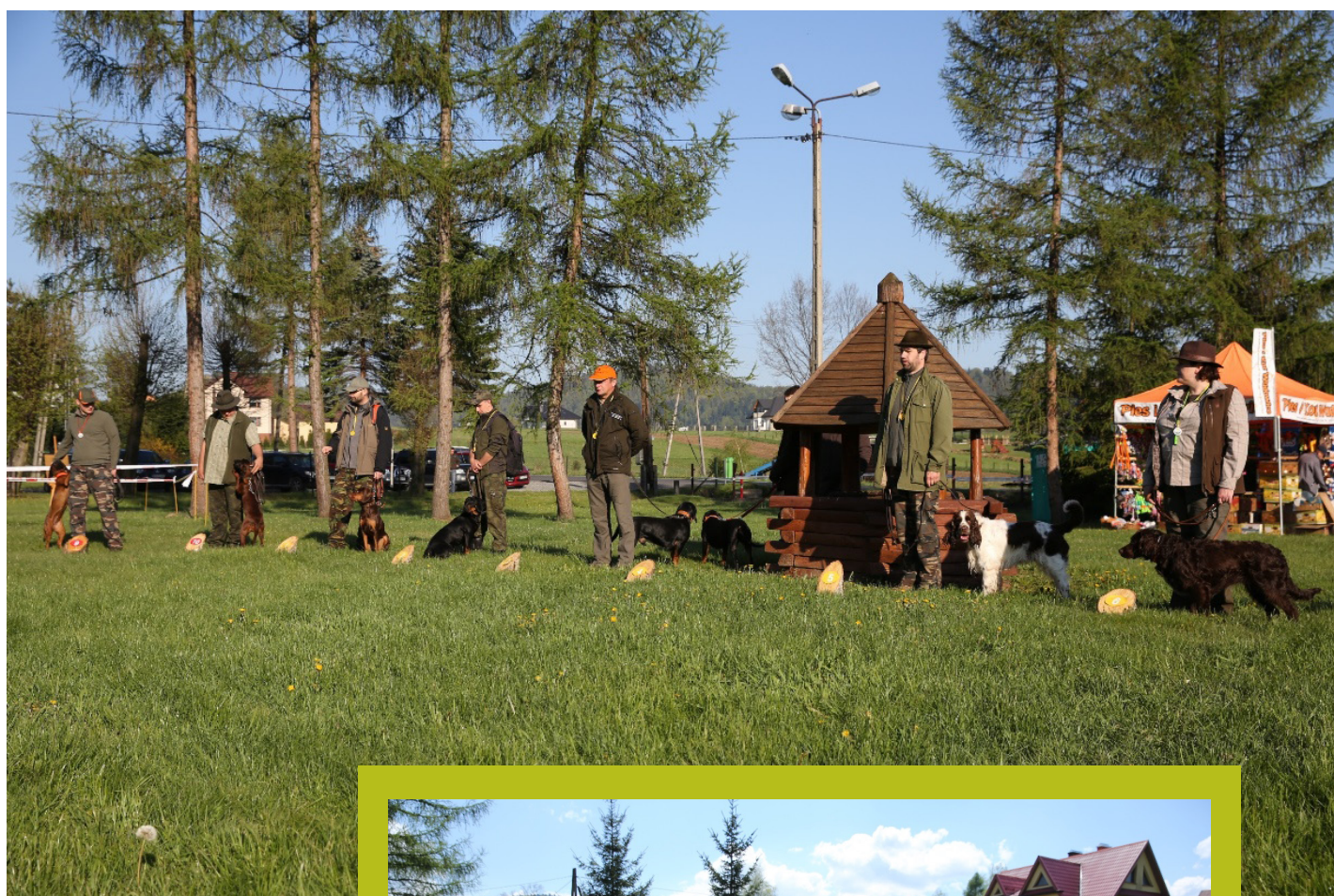
Každy rok sa v neskorú jar v Jelesni organizuje podujatie pod holým nebom Poľovnícko-leśný piknik. Zúčastňujú sa ho fanúšikovia poľovačky z celej krajiny a zo zahraničia. Hlavnou atrakciou podujatia je Medzinárodná súťaž práce farbiarskych a stopovacích psov, Národná výstava poľovných plemien psov a Klubová výstava farbiarov.

Piknik má veľmi bohatý program spojený s poľovníctvom. Atrakciou pre návštevníkov sú ukážky a súťaže spojené s poľovníckymi plemenami psov. Účastníci podujatia môžu obdivovať prezentáciu canisterapie pre deti, ukážky práce sokoliarov s vtákmi, napodobňovania hlasov zvierat, školenia austrálskych ovčiakov, obranárskych psov. Pre najmenších sú pripravené rôzne atrakcie a mnohé vedomostné súťaže spojené s ochranou lesov. Podujatie približuje krásy nášho okolia.

V priebehu podujatia možno ochutnať jedlá z diviny – guláš z diviaka, poľovnícku kapustnicu a opekaného diviaka s krúpami. Krúžky dedinských gazdiniek z gminy Jelesnia pripravujú aj regionálne jedlá, t. j. chlieb s masťou a domáce koláče.

PIKNIK ŁOWIECKI PO OVNÍCKY PIKNIK

Kościół św. Antoniego Padewskiego

Kościół Świętego Antoniego Padewskiego został zbudowany w 1825 roku jako kaplica, którą w 1912 roku przebudowano na kościół. W latach 1994-1998, podczas rozbudowy świątyni, powstał budynek plebanii.

Kostol sv. Antona Paduánskeho

Kostol sv. Antona Paduánskeho bol postavený v roku 1825 ako kaplnka, ktorá bola v roku 1912 prestavaná na kostol. V rokoch 1994 až 1998 sa uskutočnila prístavba. Zároveň sa k budove pričlenila budova fary.

Plátennické kúrie

Plátennické kúrie sú najvýznamnejšími pamiatkami v obci Klin. Patria k nim dve dvojité kúrie a jedna samostatná stavba. Dokumentujú plátennícku históriu obce. Boli postavené v prvej polovici 19. storočia z kameňa a tehál.

Dwory płócienników

Dwory płócienników to najważniejsze zabytki w Gminie Klin. Należą do nich dwa podwójne i jeden pojedynczy budynek. Dokumentują one płóciennicze tradycje i historię tej miejscowości. Zostały zbudowane w pierwszej połowie XIX wieku z kamieni i cegieł.

Oravské fašiangy spojené s tradičnými páračkami sú regionálnym podujatím, ktoré propaguje kultúrne dedičstvo a tradície pohraničia. Fašiangy končia obdobie karnevalu a sú pre miestnu komunitu prechodom do obdobia veľkého pôstu. Počas podujatia hostitelia a hostia prezentujú tradičné zvyky, regionálne tance za zvukov hudby miestnych kapiel. V priebehu festivalu je možné si pozrieť ukážku výroby tradičných slovenských syrových korbáčikov.

ORAVSKÉ FAŠIANGY

ORAWSKIE OSTATKI

Orawskie Ostatki, połączone z pokazem obrzędowym skubania pierza, to regionalna impreza promująca dorobek kulturalny i tradycje pogranicza. Ostatki kończą wesoły okres karnawału i wprowadzająca społeczność lokalną w okres wielkiego postu. Podczas imprezy zarówno gospodarze, jak i goście, prezentują widowiska obrzędowe, tańce regionalne w rytmie muzyki w wykonaniu lokalnych kapiel. Podczas festiwalu można zobaczyć pokaz przyrządzania tradycyjnej słowackiej potrawy z mleka "syrovych korbacikow".

Czynny wypoczynek w Gminie Jeleśnia

Gmina Jeleśnia jest idealnym miejscem dla osób, które szukają możliwości czynnego wypoczynku. Dobrze oznakowane trasy rowerowe pozwalają na penetrowanie zakątków, do których nie można dojechać samochodem.

Na terenie gminy można uprawiać również turystykę konną lub korzystać z dobrze oznaczonej sieci górskich szlaków. Doskonale oznakowana sieć szlaków, przeznaczonych do turystyki pieszej, ułatwia wędrowki i sprzyja rozwijaniu górskich pasji.

Coraz bardziej popularna staje się jazda konna, a zwłaszcza kilkudniowe górskie rajdy, gdzie od schroniska do schroniska przemierza się kolejne etapy w siodle łagodnych huculów. Początkujący uczą się w stadninach pod okiem wykwalifikowanych trenerów i już po kilku lekcjach można wychodzić na konne spacery i podziwiać widoki z siodła.

Aktywny oddych w gminie Jeleśnia

Gmina Jeleśnia jest idealnym miejscem dla osób, które szukają możliwości na aktywny wypoczynek. Dobrze oznaczone cyklotrasy umożliwiają spoznać zakątki, do których nie można dojechać samochodem. Na terenie gminy można również korzystać z jazdy konnej lub skorzystać z dobrze oznaczonych szlaków pieszych, które ułatwiają wędrowki i sprzyjają rozwijaniu górskich pasji.

Coraz bardziej popularna staje się jazda konna, a zwłaszcza kilkudniowe górskie rajdy, gdzie od schroniska do schroniska przemierza się kolejne etapy w siodle łagodnych huculów. Początkujący uczą się w stadninach pod okiem wykwalifikowanych trenerów i już po kilku lekcjach można wychodzić na konne spacery i podziwiać widoki z siodła.

Regionalna Izba Pracy Twórczej

W dawnej organistowce pod Kościołem w Jeleśni mieści się Regionalna Izba Pracy Twórczej, gdzie prezentowana jest stała wystawa sztuki ludowej - malarstwo na szkle, kwiaty z bibuły, zabawki ludowe, rzeźby, akwarele. Druga część budynku to stylizowana góralska izba, w której zgromadzono sprzęty dawnego gospodarstwa wiejskiego.

Kwiaty z bibuły - wystawa i warsztaty zdobnictwa bibułkowego

Warsztaty zdobnictwa bibułkowego prowadzone są w Gminnym Ośrodku Kultury w Jeleśni. Uczestnicy uczą się wykonywania poszczególnych kwiatów, doboru kolorystyki, sposobu kompozycji. Regionalni artyści biorą udział w kiermaszach i pokazach sztuki ludowej w trakcie imprez plenerowych. Zdobyte umiejętności przekazują również młodemu pokoleniu w trakcie warsztatów zdobnictwa bibułkowego dla młodzieży z Gminy Jeleśnia oraz dla turystów odwiedzających naszą gminę. Bukiety i wieńce z bibuły można podziwiać w Gminnym Ośrodku Kultury w Jeleśni oraz w Regionalnej Izbie Pracy Twórczej w Jeleśni.

Kvety z krepového papiera - výstava a workshopy výroby ozdób z krepového papiera

Workshopy výroby ozdób v krepového papiera sú vedené v Obecnom kultúrnom stredisku v Jeleśni. Účastníci sa učia vyrábať jednotlivé kvetiny, spájajú farby, oboznamujú sa s komponovaním kytíc. Regionálni umelci za zúčastňujú jarmokov a ukážok ľudového umenia počas podujatí pod holým nebom. Získané zručnosti odovzdávajú aj mladej generácii v priebehu workshopov výroby ozdób z krepového papiera organizovaných pre mládež z gminy Jeleśnia a pre turistov, ktorí navštevujú náš región. Kytice a vence z krepového papiera možno obdivovať v Obecnom kultúrnom stredisku a v Regionálnej izbe tvorivej práce v Jeleśni.

Regionálna izba tvorivej práce

V „organistovke“ - dome, neďaleko kostola v Jeleśni, v ktorom v minulosti býval organista, sa nachádza Regionálna izba tvorivej práce, kde je prezentovaná stála výstava ľudového umenia – maľba na sklo, kvety z krepového papiera, ľudové hračky, rezby, akvarely. Druhá časť budovy je štylizovaná goralskou izbou, v ktorej sa nachádzajú potreby dávnej dedinskej domácnosti.

Stara Karczma w Jeleśni

Najcenniejszym zabytkiem potwierdzającym wielowiekową historię Jeleśni jest Stara Karczma z XVIII wieku. Karczmę usytuowano przy szlaku handlowym prowadzącym z Żywca na Słowację, obok skrzyżowania dróg, w pobliżu Kościoła pw. św. Wojciecha. Jest to budynek parterowy o dwóch skrzydłach umieszczonych pod kątem prostym, frontem zwrócony na wschód. Karczma przykryta jest olbrzymim dachem z gontów z dymnikami. Jej obszerne wnętrze posiada klasyczny podział sal z mocno wyeksponowaną szynkownią, zwaną także izbą główną. Karczma pełniła ważną rolę w życiu wsi. W dawnych czasach biesiadowali w niej zbojnicy. Tutaj odbywały się wesela, chrzciny, zabawy, zatrzymywały się piesze pielgrzymki ze Słowacji do Kalwarii Zebrzydowskiej i Częstochowy. Obecnie w Starej Karczmie znajduje się restauracja.

Stará krčma v Jeleśni

Najväčnejšou pamiatkou, ktorá potvrdzuje niekoľko storočnú históriu Jelešne, je Stará krčma z 18. storočia. Krčma bola postavená pri obchodnej ceste, ktorá viedla zo Žywca na Slovensko, na križovatke ciest, v blízkosti Kostola sv. Vojtecha. Je to prízemná budova s dvoma kolmo umiestnenými krídlami a prednou fasádou obrátenou na východ. Krčma je prekrytá obrovskou šindľovou strechou s dymníkmi. Jej priestrané vnútro má klasické usporiadanie sál so silno zvýraznenou hlavnou izbou, nazývanou šenk. Krčma spĺňala dôležitú úlohu v živote dediny. V dávnych časoch v nej hodovali zbojníci. Tu sa konali svadby, krstiny a zábavy, zastavovali sa pešie púte zo Slovenska na Kalváriu Zebrzydowskú a do Čenstochovej. V súčasnosti funguje v Starej krčme reštaurácia.

DNI JELEŠNE

Dni Jelešne sú najväčším a najprestížnejším kultúrnym podujatím gminy Jelešnia. Konajú sa každý rok v druhej polovici júla, čiže na vrchole turistickej sezóny. Je to masové podujatie, na ktorom sa každý deň zúčastňuje niekoľko tisíc osôb. Uskutočňuje sa na námestí pri Obecnom úrade v Jelešne.

Na veľkom pódiu vystupujú goralské kapely, folklórne vokálne a tanečné súbory z celej gminy a zo Slovenska. Najväčšie publikum však priťahujú vystúpenia známych a obľúbených poľských hviezd. Každý rok sa na javisku v Jelešni prezentujú populárni hudobníci z celého Poľska. Podujatie trvá až do neskorých nočných hodín.

V sále Obecného kultúrneho strediska sa usporadúvajú výstavy: poľovnícka, maliarska, fotografická a pod holým nebom výstava a jarmok ľudového umenia. V rámci jarmoku sa predávajú: pletené výrobky z prútia, ručne vyrábané drevené hračky, ozdoby z krepového papiera.

Počas podujatia sú organizované súťaže v disciplínach šikovnosti napr.: rezanie dreva, preťahovanie lana.

Labužníci môžu ochutnať regionálne jedlá. Veľmi populárne sú aj ukážky zručnosti záchranných služieb: hasičov, policajtov a horských záchranárov. Najmladší účastníci podujatia môžu využiť mnohé atrakcie, lebo je pre nich pripravený lunapark alebo maľovanie tváří. Dni Jelešne mimoriadnym spôsobom propagujú kultúrne dedičstvo a tradície pohraničia a pri tejto príležitosti hostia aj obyvateľov a mnohých návštevníkov.

DNI JELEŚNI

Dni Jeleśni są największą, najbardziej prestiżową imprezą kulturalną Gminy Jeleśnia. Odbywają się co roku w drugiej połowie lipca, czyli w pełni sezonu turystycznego. Jest to impreza masowa, gromadząca po kilka tysięcy osób każdego dnia. Odbywa się na placu obok Urzędu Gminy w Jeleśni.

Na dużej estradzie występują kapele góralskie, zespoły folklorystyczne, wokalne i taneczne z całej gminy oraz ze Słowacji. Największe tłumy publiczności przyciągają jednak występy znanych i lubianych polskich gwiazd. Co roku na jeleśniańskiej scenie pojawiają się popularni w całej Polsce muzycy. Impreza trwa do późnych godzin nocnych.

Na sali Gminnego Ośrodka Kultury organizowane są wystawy: lowiecka, malarstwa, fotografii, a w plenerze wystawa i kiermasz sztuki ludowej takiej jak: wyroby wikliniarskie, ręcznie robione zabawki drewniane, zdobnictwo bibułkowe. Podczas imprezy przeprowadzane są konkurencje sprawnościowe np. cięcie drewna, przeciąganie liny. Smakosze mogą degustować potrawy regionalne. Ogromnym zainteresowaniem cieszą się również spektakularne pokazy ratownictwa Straży Pożarnej, Policji, GOPR. Najmłodszy uczestnicy mogą korzystać z licznych atrakcji. Czekają na nich bowiem, między innymi lunapark, czy malowanie twarzy. Dni Jeleśni w niezwykle sposób promują dorobek kulturalny i tradycje pogranicza goszcząc przy tym mieszkańców oraz tłumy gości.

FESTIVAL TMAVÉHO NEBA

Náš región je mimoriadne bohatý na udalosti spojené s vedou a astronómiou. Podujatím, ktoré nepatrí na túto zem je Festival tmavého neba organizovaný v Sopotni Wielkiej, na území prvého územia redukcie znečistenia umelým svetlom CN-001 v Poľsku. Trvá 3 dni. Cez prázdniny, počas horúcich augustových dní a nocí, majú účastníci festivalu neopakovateľnú príležitosť sledovať v prírode oblohu a všetky objekty, ktoré sa na nej nachádzajú.

Festival tmavého neba je organizovaný iba v jednej obci v Poľsku, v ktorej bolo pre účely astroturistiky vymenených 180 pouličných svetidiel s cieľom obmedziť zbytočný únik umelého svetla do priestoru. Združenie Polaris-OPP, ktoré pôsobí na území gminy Jelesnia, sa zapojilo do tejto iniciatívy a vďaka tomu je Sopotnia Wielka ideálnym pozorovacím bodom pre všetkých nadšencov oblohy.

Festival je najväčším podujatím tohto druhu v regióne. Myšlienkou astronomicko-hudobného podujatia je priblížiť tematiku obklopujúceho nás vesmíru v podmienkach pozorovania neba v prírode. Pozorovanie sa uskutočňuje za pomoci optických prístrojov, ktoré obsluhujú koordinátori zo Združenia Polaris-OPP.

FESTIWAL CIEMNEGO NIEBA

Nasz region jest niezwykle bogaty w wydarzenia związane z nauką i astronomią. Imprezą nie z tej ziemi jest Festiwal Ciemnego Nieba organizowany w Sopotni Wielkiej, na terenie pierwszego w Polsce obszaru redukcji zanieczyszczenia sztucznym światłem CN-001. Trwa 3 dni. W trakcie wakacji, podczas upalnych sierpniowych dni i nocy, pod gołym niebem, uczestnicy Festiwalu mają niepowtarzalną okazję śledzić nieboskłon oraz wszystkie znajdujące się tam obiekty.

Festiwalu Ciemnego Nieba organizowany jest w jedynej w Polsce miejscowości, w której do celów astroturystyki wymieniono ponad 180 latarni ulicznych, ograniczono również sztuczne światło tak, aby nie uciekało niepotrzebnie w niebo. Stowarzyszenie Polaris-OPP, działające na terenie gminy Jelesnia, podjęło się tej inicjatywy, dlatego Sopotnia Wielka jest idealnym punktem obserwacyjnym dla wszystkich pasjonatów nieba.

Festiwal jest największą tego typu imprezą w regionie. Ideą tego astronomiczno-muzycznego wydarzenia jest przybliżenie tematyki otaczającego nas wszechświata w warunkach plenerowej obserwacji nieba. Obserwacja odbywa się za pomocą sprzętu optycznego, obsługiwanego przez koordynatorów ze Stowarzyszenia Polaris-OPP.

SOCHA KRISTA

Socha Krista sa nachádza na vrchu Grapa. Bola posvätená 1. júna 2008. Následne k nej pribudli Socha Jána Pavla II., Kaplnka Božieho milosrdenstva, Krížová cesta, Kaplnka Panny Márie, Desatoro božích prikázaní, lavičky a prístrešky. Socha je najvyššou sochou Krista na Slovensku. Nachádza sa na vrchu Grapa v nadmorskej výške 686 metrov. Spod jeho nôh je krásny výhľad nielen na Klin, ale aj na Oravskú priehradu, Námestovo, Vavrečku, Suchú Horu aj Roháče. Monument je vysoký 9,5 metra, rozpätie rúk má šírku 7 metrov, hmotnosť aj s podstavcom je 23 ton. Je kópiou slávnej brazílskej sochy v Rio de Janeiro. Jej tvorcom je Peter Ganobjak, miestny ľudový rezbár. Výstavbu financoval Jozef Sroka.

POMNIK CHRYSZTUSA

Pomnik Chrystusa znajduje się na górze Grapa. Został poświęcony 1 czerwca 2008 roku. Następnie zbudowano pomnik Jana Pawła II, kaplicę Miłosierdzia Bożego, drogę krzyżową, kaplicę Maryi Panny, dziesięć przykazań bożych, powstały ławeczki i wiaty. Pomnik jest najwyższą figurą Chrystusa na Słowacji i znajduje się na wysokości 686 m n. p. m., a ze wzgórza na którym stoi, rozpościera się piękny widok nie tylko na Klin, ale również na Jezioro Orawskie, Námestovo, Vavrečkę, Suchą horę i Roháče. Monument ma wysokość 9,5 metra, rozpiętość rąk Chrystusa wynosi 7 metrów, a jego waga wraz z postumentem to 23 tony. Jest to kopia sławnej brazylijskiej statuy z Rio de Janeiro. Jej autorem jest Peter Ganobjak, miejscowy rzeźbiarz ludowy. Budowę posągu sfinansował Jozef Sroka.

SLÁVNOSTI 450 ROKOV OD PRVEJ PÍ SOMNEJ ZMIENKY O OBCI KLIN

Slávnosti sa uskutočnili v júni 2017. Začali v piatok otváracou svätou omšou ako podakovanie Pánu Bohu. V sobotu na futbalovom ihrisku vystúpili folklórne zoskupenia z Klina, okolitých obcí a hostia z Poľska. Gminu Jelesnia zastupovali folklórne súbory: „Romanka“ zo Sopotne Malej a Mládežnícky súbor Góralskie nutki (Goralské nôtky) z Pewle Wielkej. Atrakciou bola ukážka kosby Lubomíra Košúta a ukážky hasičov. Záver dňa patril vystúpeniam hudobných kapiel Formát, Nocadeň a Ščamba. V nedeľu sa uskutočnili medzinárodné futbalové zápasy žiakov z Klina a Przyborowa. Ochotnícke divadlo Dedinka prezentovalo v údolí pod košatou lipou činohru o histórii obce Klin.

OBCHODY 450-LECIA POJAWIENIA SIĘ PIERWSZEJ PISEMNEJ WZMIANKI O MIEJSCOWOŚCI KLIN

Uroczystości związane z obchodami miały miejsce w czerwcu 2017 roku. Rozpoczęły się w piątek dziękczynną Mszą Świętą. W sobotę na boisku wystąpiły liczne zespoły folklorystyczne z Gminy Klin, okolicznych miejscowości i goście z Polski. Gminę Jelesnia reprezentowały zespoły folklorystyczne „Romanka” z Sopotni Malej oraz „Góralskie Nutki” z Pewli Wielkiej. Atrakcją był pokaz koszenia kosą w wykonaniu Lubomíra Košúta oraz popisy strażaków. Wieczorem wystąpiły zespoły muzyczne Formát, Nocadeň i Ščamba. W niedzielę rozegrano międzynarodowy mecz piłki nożnej pomiędzy uczniami z Klina i Przyborowa. Teatr amatorski Divadlo Dedinka (Teatr Wioseczka) zaprezentował w dolinie, pod rozłożystą lipą, spektakl na temat historii Klina.

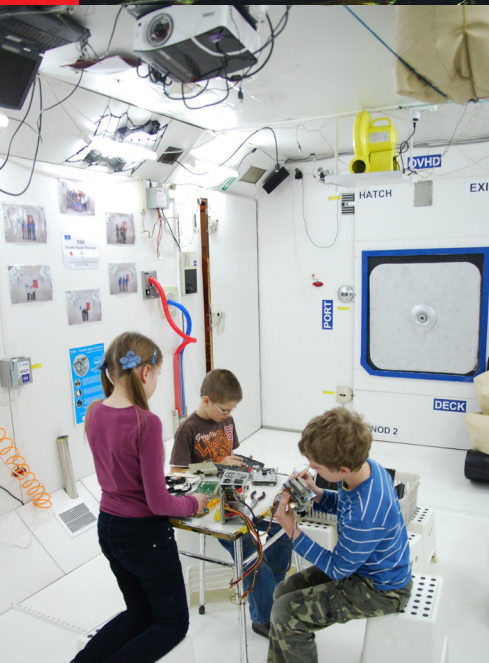
Wodospad w Sopotni Wielkiej

Na potoku Sopotnia znajduje się największy wodospad w polskich Beskidach. Potok Sopotnia ma kamieniste, głęboko wcięte w podłoże koryto (poniżej wodospadu ma ono głębokość 12-15 m). Zbudowane jest z piaskowców. Warstwy skał opadają stromo, w tym samym kierunku, co bieg wody. Próg, z którego spada woda, ma długość 15 m, a woda wybiła pod nim kocioł o głębokości 5 m. Na dnie kotła znajdują się skośnie ustawione skalne płyty. Wodospad znajduje się na wysokości 620 m n.p.m. i jest pomnikiem przyrody.

Vodopád v Sopotni Wielkej

Na potoku Sopotnia sa nachádza najväčší vodopád v poľských Beskydách. Potok Sopotnia má kamenité, hlboko vyrezané dno (na úpätí vodopádu má hĺbku 12 – 15 metrov). Je tvorené pieskvcami. Vrstvy skál sú strmo uložené v smere toku vody. Prah, z ktorého padá voda, má dĺžku 15 metrov a voda pod ním vytvorila kotel s hĺbkou 5 m. Na dne kotla sa nachádzajú šikmo uložené skalné dosky. Vodopád sa nachádza vo výške 620 m n. m. a je prírodnou pamiatkou.

Stacja Kosmiczna YSS

W Sopotni Wielkiej ma siedzibę Stowarzyszenie POLARIS - OPP. Jest to organizacja zajmująca się innowacyjnymi formami popularyzacji nauk ścisłych związanych z kosmosem i niebem. Wypracowało ono innowacyjną w skali regionu astroturystykę, gdzie wśród głównych atrakcji są między innymi: Stacja Kosmiczna YSS - to model wnętrza jednego z modułów Międzynarodowej Stacji Kosmicznej ISS w skali 1:1. Tutaj prowadzone są seanse pokładowe. Część załogi przebiera się w stroje astronautów uszytych na wzór kombinezonów NASA oraz otrzymuje konkretne funkcje i zadania. Po wejściu na pokład, grupa samodzielnie prowadzi wylosowaną „misję kosmiczną” według scenariusza, który praktycznie za każdym razem jest inny. Koordynatorzy nadzorują misję z „centrum kontroli lotów”, czuwając nad przebiegiem warsztatów. Młodzieżową Stację Kosmiczną YSS odwiedził astronauta z NASA - George D. Zamka, pozostawiając wiele pamiątek tematycznych.

Kozmická stanica YSS

V Sopotni Wielkiej má sídlo Združenie POLARIS – OPP. Je to organizácia, ktorá sa zaoberá inovatívnymi formami popularizácie exaktných vied spojených s vesmírom a nebom. Združenie vypracovalo inovatívnu v regionálnom meradle astroturistiku, ktorej hlavnými atrakciami sú okrem iného: Kozmická stanica YSS – model vnútra jedného z modulov Medzinárodnej kozmickej stanice ISS v mierke 1:1. Uskutočňujú sa v nej palubné seansy. Časť posádky sa prezlieka do odevov kozmonautov, ktoré boli ušité podľa vzorov kombinéz NASA a dostáva konkrétne funkcie a úlohy. Po vstupe na palubu skupina samostatne vedie vylosovanú „kozmicnú misiu“ v súlade so scenárom, ktorý je zakaždým iný. Koordinátori dohliadajú na misiu z „centra kontroly letov“ a dozerajú na priebeh workshopov. Mládežnícku kozmicnú stanicu YSS navštívil astronaut z NASA - George D. Zamka a daroval jej veľa tematických suvenírov.

Ognisko Twórczości Artystycznej Fundacji Braci Golec

Ognisko Twórczości Artystycznej Fundacji Braci Golec od kilku lat działa w Gminie Jelesnia. Jego zadaniem jest prowadzenie nauki gry na instrumentach muzycznych (heligonka, skrzypce, basy) dla dzieci i młodzieży. To także miejsce wspólnego muzykowania i koncertów, kuźnia młodych talentów.

Ohnisko umeleckej tvorby Nadácie bratov Golcovcov

Ohnisko umeleckej tvorby Nadácie bratov Golcovcov už niekoľko rokov pôsobí na území gminy Jelesnia. Jeho poslaním je výučba hry na hudobné nástroje (heligónka, husle, basa) pre deti a mládež. Je to aj miesto na spoločné muzicírovanie a koncerty, vyhňa mladých talentov.

MILITÁRNY PIKNIK

Každý rok sa v Krzyżowej na pamiatku výročia vypuknutia 2. svetovej vojny uskutočňuje Militárny piknik. Účastníci podujatia majú najväčší záujem o inscenáciu útoku na pevnosť, v ktorej sa používa originálne protipancierové delo Bofors a obrnené vozidlo Panzerkampfwagen 1. Miesto usporiadania pikniku nie je náhodné, pretože práve v Krzyżowej sa nachádzajú Szyling, Kustroń a Boruta – tri obranné pevnosti z roku 1939. Obrovské, čierne, betónové objekty pôsobia mimoriadnym dojmom. Dokonale zachované a exponované pevnosti pôsobia, že tam cítiť neobyčajnú atmosféru.

Na piknik prichádzajú nielen milovníci militárie, ale aj rodiny s deťmi. Organizátori sa každý rok snažia, aby nechýbali atrakcie pre všetkých účastníkov. V programe podujatia sú aj diorámy pri bojovej pevnosti, ukážky cvikov so zbraňou pri slávnostnej príležitosti a bojových umení, poľné strelnice. Podujatie sprevádzajú umelecké vystúpenia a občerstvenie vojenskou hrachovou polievkou. Cieľom podujatia je priblížiť dejiny a propagovať historické dedičstvo gminy Jelesnia. Nie každý deň stretávame také mimoriadne historické objekty, ako sú bojové pevnosti.

PIKNIK MILITARNY

Każdego roku w Krzyżowej dla upamiętnienia rocznicy wybuchu II wojny światowej, odbywa się Piknik Militarny. Największym zainteresowaniem wśród uczestników imprezy cieszy się inscenizacja szturm na schron bojowy z udziałem oryginalnej armaty ppanc Bofors i wozu opancerzonego Panzerkampfwagen 1. Umiejscowienie Pikniku nie jest przypadkowe, ponieważ w Krzyżowej znajdują się Szyling, Kustroń i Boruta - trzy forty obronne z 1939 roku. Wielkie, czarne, betonowe obiekty robią niezwykle wrażenie. Doskonale zachowane i wyeksponowane forty sprawiają, że czuje się tam niesamowitą atmosferę.

Na piknik przybywają nie tylko miłośnicy militariów, ale także rodziny z dziećmi. Organizatorzy co roku dbają o to, aby nie zabrakło atrakcji dla wszystkich uczestników. W programie imprezy znajdują się również: dioramy obok schronu bojowego, pokaz musztry paradnej oraz sztuk walki, polowe strzelnice. Imprezie towarzyszą występy artystyczne, poczęstunek wojskową grochówką. Impreza ma na celu przybliżenie historii oraz promowanie dorobku historycznego Gminy Jeleśnia. Niecodziennie spotyka się tak niezwykle obiekty historyczne, jak schrony bojowe.

HOŁDYMAS GAZDOWSKI

Hołdymas Gazdowski

W dawnych czasach Hołdymasy wyprawiali gospodarze po zakończeniu ważniejszych prac w gospodarstwie, np. po żniwach, wykopkach, sianokosach, co oznaczało lepsze jadlo, dobrą zabawę z tańcami przy dźwiękach muzyki ludowej. Nawiązując do tej tradycji Wójt Gminy Jeleśnia co roku w październiku zaprasza rolników, baców oraz panie z Kół Gospodyń Wiejskich Gminy Jeleśnia do wspólnej zabawy organizując imprezę folklorystyczną, mającą na celu promocje rolnictwa na Żywiecczyźnie - Hołdymas Gazdowski.

Wszyscy rolnicy otrzymują od Wójta Gminy Jeleśnia podziękowania za ogromny trud i wielki wkład pracy w kultywowanie rolnictwa na beskidzkiej wsi. W trakcie imprezy odbywa się degustacja potraw regionalnych, przygotowanych przez panie z Kół Gospodyń Wiejskich Gminy Jeleśnia. W sali Gminnego Ośrodka Kultury można również podziwiać wystawę przygotowaną przez gospodynie: przetwory na zimę, suszone zioła, nalewki ziołowe, serwetki i obrusy wykonane techniką szydełkową, haftu kolorowego i białego, haftu żywieckiego na tiulu. Jak to niegdyś bywało, imprezie towarzyszą występy kapel góralskich, obfitujące we wspaniałą, góralski humor.

W trakcie Hołdymasu Gazdowskiego rozgrywany jest Turniej Wsi o Puchar Wójta Gminy Jeleśnia. Rozgrywane są konkurencje sprawnościowe nawiązujące do tradycji gospodarskich takich jak: pije Kuba do Jakuba, rzucanie ziemniaków, ubijanie piany z białka.

GAZDOVSKÝ OLDOMÁŠ

V minulosti usporadúvali oldomáše gazdovia po skončení dôležitých poľnohospodárskych prác napr.: po žatve, zbere okopanín, kosení sena a tieto podujatia sa vždy spájali s lepšou stravou a dobrou zábavou pri zvukoch ľudovej hudby. Nadväzujúc na túto tradíciu starosta gminy Jeleśnia každý rok pozýva roľníkov, bačov a ženy z Krúžkov dedinských gazdiniek, ktoré pôsobia na území gminy Jeleśnia, na spoločnú zábavu a s týmto cieľom organizuje folklórne podujatie propagujúce poľnohospodárstvo v Žywieckej oblasti - Gazdovský oldomáš.

Starosta odovzdáva poďakovania roľníkom z našej gminy za ich ťažkú prácu a príspevok ku kultivovaniu poľnohospodárstva na beskydskom vidieku.

V priebehu podujatia sa uskutočňuje ochutnávka regionálnych jedál pripravených Krúžkami dedinských gazdiniek z gminy Jeleśnia. V priestoroch Obecného kultúrneho strediska je možné obdivovať výstavu pripravenú gazdinkami, kde sú prezentované: zaváraniny, sušené bylinky, háčkované obrúsky a obrusy, farebné a biele výšivky, žywiecke výšivky na tyle.

Tak ako v minulosti program spestrujú vystúpenia goralských kapiel obsahujúce neoceniteľný goralský humor.

V priebehu Gazdovského oldomáša sa uskutočňuje Turnaj o pohár starostu gminy Jeleśnia v disciplínach šikovnosti, ktoré nadväzujú na poľnohospodárske tradície ako napr.: hádzanie zemiakmi, šľahanie snehu z bielkov a prekladanie klobúka pri pesničke Pije Kuba do Jakuba.

Prírodné zaujímavosti

Národná prírodná rezervácia Klinské rašelinisko
Rašelinisko bolo vyhlásené za chránené územie 25. 04. 1967 ako Štátna prírodná rezervácia Klinské rašelinisko. Dôvodom bola ochrana hodnotných spoločenstiev rastlín a živočíchov rašelinísk vrchoviskového typu. V roku 1988 bol schválený osobitný režim ochrany a od roku 1995 nesie územie súčasný názov. Jeho celková rozloha predstavuje 15,3 ha.

Ciekavosti prírodnicze

Rezerwat przyrody Klinské rašelinisko (torfowisko w Klinie)
Torfowisko zostało uznane za obszar chroniony 25.04.1967 roku i stało się rezerwatem przyrody Torfowisko w Klinie. Powodem objęcia tego terenu ochroną było występowanie cennych formacji roślin i gatunków zwierząt, żyjących na torfowiskach wysokich. W roku 1988 zostało objęte ścisłą ochroną, a od 1995 roku nosi obecną nazwę. Jego łączna powierzchnia to 15,3 ha.

MEMORIÁL KAROLA ÚRADNÍKA

V jeseni sa miestni obyvatelia a hostia stretávajú pri príležitosti Memoriálu Karola Úradníka. Je to mimoriadna výstava drobných chovných zvierat organizovaná Základnou organizáciou Slovenského zväzu chovateľov v Klini. Je to oblasťná výstava výsledkov celoročného snaženia chovateľov nielen z Klina, ale aj chovateľov drobných chovných zvierat z okolitých obcí, počas výstavy sú prezentované: holuby, králiky a sliepky.

MEMORIAŁ KAROLA ÚRADNÍKA

Jesienną porą okoliczni mieszkańcy oraz goście spotykają się podczas Memoriału Karola Úradníka. Jest to wyjątkowa wystawa małych zwierząt hodowlanych organizowana przez koło Slovenského zväzu chovateľov (Słowackiego Związku Hodowców) w Klini. Memoriał, to wystawa okręgowa, prezentująca wyniki całorocznych starań hodowców z Klina i okolicznych miejscowości. Podczas wystawy zobaczyć można takie zwierzęta jak: gołębie, króliki, czy kury.

Kapliczka na Janikowej Grapie

Kapliczka na Janikowej Grapie, zgodnie z jedną z legend, wybudowana została w lasach obok źródła, które służyło jako wodopój dla wypasanych w okolicy owiec. Podanie ludowe głosi, że w miejscu tym, w 1860 roku ukazała się jednemu z pasterzy Matka Boska, a w 1861 źródło zostało obłożone kamieniami. Następnie w tym miejscu wybudowano kapliczkę, która jest bardzo ważna dla okolicznych mieszkańców. Kapliczka stoi na szlaku pielgrzymkowym na Jasną Górkę.

Schrony bojowe

Fani militariów mogą zaleźć na terenie Gminy Jelesnia prawdziwe perełki. Schrony bojowe w Przyborowie i Krzyżowej znajdują się na atrakcyjnym, górskim terenie. Istnieje możliwość odbycia wycieczki pieszej lub rowerowej (tylko z Przyborowa) śladem fortyfikacji. Schrony pochodzą z okresu II Wojny Światowej i powstały w celu umocnienia doliny rzeki Koszarawy i Krzyżówki. Na terenie wsi Krzyżowa znajdują się trzy schrony o nazwach Szyling (K1), Kustroń (K2) i Boruta (K3). W Przyborowie natomiast, znaleźć można dwa obiekty P-1 Bernard oraz P-2 Rydz Śmigły.

Kaplnka na Janikowej Grapie

Kaplnka na Janikowej Grapie bola podľa jednej z legend postavená v lesoch pri prameni, z ktorého pili vodu ovce pasúce sa v okolí. Ludové podanie hovorí, že na tomto mieste sa v roku 1860 zjavila jednému z pastierov Panna Mária a v roku 1861 bol prameň obložený kameňmi. Následne bola na tomto mieste postavená kaplnka, ktorá je pre miestnych obyvateľov veľmi dôležitá. Kaplnka stojí na pútnickej ceste na Jasnú Górkú.

Muzeum Motóra

W Korbielowie, w remizie Ochotniczej Straży Pożarnej, znajduje się muzeum motocykli z okresu PRL. Znaleźć tam można wiele unikalnych eksponatów. Muzeum działa na zasadzie wolontariatu i powstało z miłości do motoryzacji.

Múzeum Motóra

V Korbielowe, v zbrojnici Dobrovoľného hasičského zboru, sa nachádza múzeum motocyklov z obdobia socialistického Poľska (PRL). Je v ňom veľa jedinečných exponátov. Múzeum pôsobí vďaka dobrovoľníkom a vzniklo z lásky k motorizácii.

Bojové pevnôstky

Fanúšikovia militárií môžu nájsť na území Gminy Jelesnia ozajstné skvosty. Bojové pevnôstky v Przyborowe a Krzyżowej sa nachádzajú na atraktívnom horskom území. Existuje možnosť vydať sa k nim na pešiu alebo cyklistickú túru (iba z Przyborowa) po stopách opevnení. Pevnôstky pochádzajú z obdobia 2. svetovej vojny a vznikli s cieľom obrany doliny rieky Koszarawa a Krzyżówka. Na území dediny Krzyżowa sa nachádzajú tri pevnôstky s názvami Szyling (K1), Kustroń (K2) a Boruta (K3). V Przyborowe sú zasa tri objekty P-1 Bernard a P-2 Rydz-Śmigły.

Wypożyczalnia Sprzętu Sportowego

Wypożyczalnia Sprzętu Sportowego znajduje się w budynku byłego Drogowego Przejścia Granicznego w Korbielowie. W sezonie letnim można wynająć 20 rowerów górskich i udać się na szlaki rowerowe w Korbielowie, Krzyżowej, Krzyżówkach, Przyborowie. Szlakiem tym można udać się aż na Słowację, mijając po drodze mnóstwo pięknych i urokliwych miejsc w naszej gminie i gminie Klin. W sezonie zimowym do dyspozycji turystów jest 20 par nart biegowych wraz z obuwem. W wypożyczalni działa też informacja turystyczna.

Pożyczovňa športových potrieb

Pożyczovňa športových potrieb sa nachádza v budove bývalého hraničného priechodu v Korbielove. V letnej sezóne si možno prenajať 20 horských bicyklov a vyraziť na horské chodníky v Korbielove, Krzyżowej, Krzyżówkach, Przyborowe. Týmito chodníkmi sa možno dostať až na Slovensko a po ceste obdivovať veľa krásnych a očarujúcich miest na území našej gminy a obce Klin. V zimnej sezóne je k dispozícii turistov 20 párov bežeckých lyží, vrátane obuvi. V požičovni pôsobí aj Turistické informačné centrum.

Klub Malarski Trapez

Klub Malarski Trapez działa przy Gminnym Ośrodku Kultury w Jelesni. Jest miejscem spotkań twórców naszego regionu. W piątkowych zajęciach biorą udział dorośli i młodzież. Klub powstał w celu stworzenia miejsca i atmosfery dla indywidualnych poszukiwań artystycznych i rozwijania swoich pasji. Warsztaty poszerzają twórcze możliwości w dziedzinie rysunku i malarstwa.

Maliarsky klub Trapéz

Maliarsky klub Trapéz pôsobí pri Obecnom kultúrnom stredisku v Jelesni. Je miestom stretnutí umelcov z nášho regiónu. Každý piatok sa aktivít zúčastňujú dospelí a mládež. Klub bol zriadený s cieľom vytvoriť priestor a atmosféru pre individuálne umelecké hľadanie a rozvoj svojich talentov. Workshopy rozširujú tvorivé schopnosti v oblasti kresby a maľby.

KOLEĐOWANIE W SOPOTNI MAŁEJ

Zwyczaj kolędowania Trzech Króli w Sopotni Małej sięga dawnych czasów i trwa po dzień dzisiejszy. W obrzędach Trzech Króli występowali pełnoletni mężczyźni z muzykantami, Aniołem, Żydem i Augustem. Śpiewali oni kolędy, składali życzenia domownikom, a za otrzymane datki zapraszali na wspólną zabawę w remizie, gdzie głównie zaproszeni byli mieszkańcy, których domy odwiedzali. Żyd i August nie wchodzili do domów, zabawiali publiczność na zewnątrz, szczególnie dzieci i dziewczyny. Taki obchód wsi trwał trzy dni.

Zespół Regionalny Romanka z Sopotni Małej kultywuje autentyczny zwyczaj kolędowania Trzech Króli sopotniańskich od domu do domu. Od 2008 roku w Sopotni Małej organizowana jest impreza folklorystyczna Kolędowanie w Sopotni Małej, mająca na celu pielęgnację tradycji kolędniczych na Żywiecczyźnie. Imprezę rozpoczyna uroczysty korowód kolędników w plenerze, a następnie w Domu Strażaka odbywa się kolędowanie w izbie.

Kolędowanie w Sopotni Małej jest przykładem na to, że lokalny folklor jest wciąż żywy w naszych sercach, a kultywowanie tradycji wzbogaca nas i uczy historii naszych przadków.

KOLEDOVANIE V SOPOTNI MAŁEJ

Zvyk koledovania na Tri krále v Sopotni Małej siaha do dávnych čias a trvá dodnes. Trojkráľových zvykov sa zúčastňovali dospelí muži s hudobníkmi, Anjelom, Židom a Augustom. Spievali koledy, višovali členom domácností a za získané príspevky pozývali všetkých a predovšetkým tých, ktorých domy navštívili, na spoločnú zábavu do hasičskej zbrojnice. Žid a August nevchádzali do domov, vystupovali pre verejnosť, najmä pre deti a dievčatá, vonku. Takáto obchádzka dediny trvala tri dni.

Regionálny súbor Romanka zo Sopotne Małej udržiava autentický zvyk koledovania na Tri krále, počas ktorého koledníci chodia z domu do domu po celej Sopotni. Od roku 2008 sa v Sopotni Małej organizuje folklórne podujatie Koledovanie v Sopotni Małej, ktorého cieľom je zachovanie koledníckych tradícií v Žywieckom regióne. Podujatie začína slávnostným sprievodom koledníkov, ktorí koledujú pod holým nebom a následne v Hasičskom dome. Koledovanie v Sopotni Małej je príkladom, že miestny folklór je stále živý v našich srdciach a udržiavanie tradícií nás obohacuje a učí históriu našich predkov.

Ludové drevené hračky

Žywiecky región bol v minulosti hlavnou oblasťou výroby drevených hračiek, dreveného poľnohospodárskeho náradia a zariadení. V gmine Jelesnia je najviac výrobcov takýchto hračiek v Pewle Wielkej. V rodinnej tradícii výroby hračiek pokračuje Marian Łoboz. Jeho koníky, kolotoče, „klepoky“ (vtáky s pohybujúcimi sa krídlami pripevnené k drevenej tyči s kolieskami – symbol Týždňa beskydskej kultúry), ale aj koče, vozy, kolísky, tácky, okrídlené kone, hojdiacie kone a kone na kolieskach, kačky, jelene nadchýnajú obdivovateľov.

Ludowe drewniane zabawki

Żywiecczyzna była kiedyś zagłębiem produkcji zabawek z drewna oraz drewnianych narzędzi i sprzętów rolniczych. W Gminie Jelesnia przoduje w tej dziedzinie Pewel Wielka. Rodzinne tradycje zabawkarskie kultywuje Marian Łoboz. W zachwyty wprowadzają koniki, karuzelki, „klepoki”, ale także bryczki, wozy drabiniaste, kołyski, taczki, pegaz, koń na biegunach, na kółkach, kaczki, jelonki.

POHÁR PILSKA

Jednou z mnohých výhod gminy Jelesnia sú prírodné podmienky umožňujúce pestovanie zimných športov. Priaznivá je aj neopakovateľná mikroklima a nadmorská výška. Na Pilsku, druhom vrchu Beskýd pokiaľ ide o výšku, sa nachádza cca 28 kilometrov lyžiarskych trás s rôznym stupňom náročnosti, od ľahkých až po ťažké. V zimnej sezóne severné svahy kupoly Pilska sú rajom pre lyžiarov a snowboardistov. Na jeho svahu funguje viacero lyžiarskych vlekov, ktoré siahajú do výšky 1400 m n. m. V častiach položených nad holou Hala Miziowa je často možné lyžovať až do mája. Na bezpečnosť turistov nepretržite dohliada Horská dobrovoľná záchranná služba.

Každý rok sú na jednom zo svahov, v malebnom horskom okolí, organizované preteky amatérov v alpskom lyžovaní o Pohár Pilska v Korbielowe. Súťaž sa koná na Hali Miziowej, vo výške 1275 m n. m. a na rozdiel od iných podujatí, usporiadaných gminou, sú to preteky, na ktorých sa môžu zúčastniť osoby majúce určité lyžiarske znalosti. Ostatní fanúšikovia zimných športov môžu fandiť lyžiarom a zapojiť sa do mnohých gminou pripravených súťaží.

Každý rok je viac záujemcov, ktorí si chcú overiť svoje lyžiarske zručnosti prostredníctvom účasti na pretekoch. Pretekári prichádzajú z celého Poľska. Preteky sú rozdelené podľa vekových skupín a na účastníkov čakajú mnohé atraktívne ceny.

PUCHAR PILSKA

Jednym z wielu atutów Gminy Jelesnia są naturalne warunki do uprawiania sportów zimowych. Sprzyja temu niepowtarzalny mikroklimat i wysokość nad poziomem morza. Na Pilsku, drugim pod względem wysokości szczycie w Beskidach, znajduje się około 28 kilometrów tras narciarskich o zróżnicowanym stopniu trudności, od łagodnych do trudnych. W sezonie zimowym północne stoki kopuły Pilska to raj dla narciarzy i snowboardzistów. Na jego zboczach funkcjonuje szereg wyciągów narciarskich, które sięgają 1400 m n.p.m. Często powyżej Hali Miziowej można suszować aż do maja. Nad bezpieczeństwem turystów bez przerwy czuwa Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe.

Co roku, na jednym ze stoków, w malowniczym otoczeniu gór, organizowane są amatorskie zawody w narciarstwie alpejskim o Puchar Pilska w Korbielowie. Konkurs odbywa się na Hali Miziowej, na wysokości 1275 m n.p.m. i w przeciwieństwie do innych imprez organizowanych przez Gminę, to zawody, w których mogą wziąć udział uczestnicy o określonych umiejętnościach narciarskich. Pozostali fani sportów zimowych mogą dopingować narciarzy i uczestniczyć w wielu przygotowanych przez Gminę rozrywkach.

Z roku na rok przybywa chętnych, którzy chcą sprawdzić swoje umiejętności narciarskie biorąc udział w konkursie. Zawodnicy przyjeżdżają z całej Polski. Zawody podzielone są na grupy wiekowe, a na uczestników czeka wiele atrakcyjnych nagród.

BETLEHEMSTVO

Betlehemske koledovanie je tradičná obchôdzka skupiny pastierov s miniatúrovou maketou Betlehemu. Posolstvom tohto zvyku je zvestovanie narodenia Ježiša Krista. Betlehemci začínajú už 24. decembra po večeri a pokračujú nasledujúci deň. Je to veľmi starý zvyk, ktorý sa preniesol aj do súčasnosti. V týchto dňoch po dedine koleduje niekoľko skupín mládeže. Už dlhšie pôsobí aj skupina dospelých betlehemcov, ktorí spev obohacujú aj hrou na akordeón. Ich mohutný pastiersky spev si našiel mnohých priaznivcov aj v okolitých obciach.

KOLĘDOWANIE Z SZOPKĄ

Kolędowanie z szopką to tradycja, polegająca na chodzeniu grupy pasterzy po całej wsi z miniaturową makietą Bożonarodzeniowej Szopki. Zwyczaj ten nawiązuje do zwiastowania narodzenia Jezusa Chrystusa. Kolędnicy zaczynają chodzić już 24 grudnia, zaraz po wieczery wigilijnej i kontynuują także następnego dnia. Jest to bardzo stary zwyczaj, który przetrwał do czasów współczesnych. W tych wyjątkowych dniach na wsi spotkać można kilka grup koledującej młodzieży. Od dawna też istnieje grupa dorosłych kolędników, którzy akompaniują sobie do śpiewu grą na akordeonie. Ich gromki, pasterski śpiew zdobył liczne grono słuchaczy wśród pobliskich miejscowości.

GMINA KLIN

*Jelesnia i Klin na pograniczu dwóch gmin
Na pohraničí obcí Jelesnia a Klin*

Wyłączną odpowiedzialność za zawartość niniejszej publikacji ponoszą jej autorzy i nie może być ona utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Unii Europejskiej.
Výhradnú zodpovednosť za obsah tejto publikácie nesú jej autori a nedá sa stotožniť s oficiálnym stanoviskom Európskej únie.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska – Słowacja 2014–2020 oraz budżetu państwa.
WSPÓLNE DZIEDZICTWO – POLSKO-SŁOWACKA AKCJA PROMUJĄCA DOROBEK KULTURALNY I TRADYCJE POGRANICZA.
Projekt realizowany przez Gminę Jeleśnia. Partner projektu: Gmina Klin.

Projekt financovaný Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Poľsko – Slovensko 2014–2020 a zo štátneho rozpočtu prostredníctvom Euroregiónu Beskydy.
SPOLOČNÉ DEDIČSTVO – POĽSKO-SLOVENSKÁ AKCIA PROPAGUJÚCA KULTÚRU A TRADÍCIE POHRANIČIA.
Projekt realizovaný Gminou Jeleśnia. Partner projektu: Obec Klin.

Interreg
Polska-Słowacja

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

www.klin.sk

